Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 42 (43) Warszawa, 4 grudnia 1937 r. Rok II

TREŚĆ:

STEFAN GLIK
zaprzysiężony biegły księgowy

O PRZENOSZENIU RACHUNKU PRYWATNEGO WŁAŚCICIELA NA RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW

Jeżeli nie ma wątpliwości, że wszelkiego rodzaju wynagrodzenia, przyznane osobom biorącym czynny albo bierny udział w przedsiębiorstwach prowadzonych w formie spółek akcyjnych lub spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, w postaci pensyj, tantiem, dywidend itp. należy w zamknięciu rachunkowym uwidocznić bądź to wprost, bądź to

za pośrednictwem innego rachunku wynikowego na rachunku strat i zysków, nie spisując nigdy tych wynagrodzeń z kapitału zakładowego— to istnieją rozbieżności w sposobie księgowania poborów, tzn. pensyj właścicieli lub współwłaścicieli przedsiębiorstw, należących do tzw. osób fizycznych (do osób fizycznych zaliczam zgodnie z ustawą o państwowym podatku dochodowym firmy jednoosobowe oraz spółki firmowe i firmowo-komandytowe): wielu księgowych i teoretyków księgowości uważa, że tego rodzaju wydatków nie należy przenosić z prywatnego rachunku właściciela na rachunek strat i zysków, a należy uwidaczniać je bezpośrednio na rachunku kapitału.

Zastanówmy się, czy takie zapatrywanie jest słuszne.

Czym są właściwie pobory właściciela? Otóż pobory te, które występują albo w stałej, powtarzącej się co miesiąc wysokości, albo są niestałe i o różnej wysokości — są wynagrodzeniem właściciela z jednej strony za jego pracę a z drugiej — za jego wkład majątkowy do przedsiębiorstwa. Jeżeli uposażenie pracowników traktuje się bezspornie jako koszty prowadzenia przedsiębiorstwa, które przy zamknięciu rachunkowym znajdują odzwierciedlenie na rachunku strat i zysków, to z punktu widzenia gospodarczego nie ma powodu traktować inaczej poborów właściciela, który tym się tylko różni od zwykłego pracownika, że oprócz swojej pracy daje przedsiębiorstwu do dyspozycji i swój majątek. Z tego tytułu powinno się pobory właściciela uważać w zasadzie za koszty prowadzenia przedsiębiorstwa i jako koszty podawać je (pobory) na rachunku strat i zysków. Na wypadek różnic w poborach kilku współwłaścicieli, wykazanych na ich rachunkach prywatnych, należy przed zamknięciem ksiąg bądź to wyrównać rożnice, bądź to podać je w aktywach, jako zwykłe zadłużenie poszczególnych współwłaścicieli.

Przy sposobności zbadajmy, jakie są funkcje kapitału w znaczeniu buchalteryjnym.

W przedsiębiorstwach, prowadzonych w formie spółek akcyjnych i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, kapitał zakładowy jest w normalnych warunkach niezmienny, niezależny od zysków i strat, i tylko w niektórych wyjątkowych wypadkach kapitał ten może być powiększony lub zmniejszony; ostateczne coroczne rezultaty działalności tych przedsiębiorstw figurują jako oddzielna pozycja — zysk albo strata —na rachunku strat i zyków, skąd rozprowadzane są stosownie do uchwał władz spółki na różne inne rachunki. Inaczej jest w przedsiębiorstwach, należących do osób fizycznych: tutaj kapitał jest zmienny, całkowicie uzależniony od corocznych zysków i strat: wobec tego jednak, że kapitał ten jest wykładnikiem czystego majątku przedsiębiorstwa z końcem pewnego roku, tak iż na zmianę kapitału może wpłynąć tylko ostateczny wynik z działalności tegoż przedsiębiorstwa w roku następnym, za najbardziej słuszne należy uznać takie księgowanie, by wszelka zmiana na rachunku kapitału (oczywiście abstrahując od efektywnego zwiększenia albo zmniejszenia kapitału w ciągu roku) była ujęta w jednej pozycji, podającej końcowy zysk lub stratę za dany okres gospodarczy.

A więc i z uwagi na rolę, jaką odgrywa w księgowości rachunek kapitału, jak i z gospodarczego zaliczenia poborów właściciela do rzę-

du kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa wynika, że *na rachunku kapitału powinien być uwidoczniony w jednej pozycji tylko ostateczny rezultat z całocznej działalności przedsiębiorstwa.* Stosowane zwykle w praktyce *przenoszenie poborów właściciela z jego rachunku prywatnego bezpośrednio na rachunek kapitału* — jakkolwiek jest zgodne z zasadami księgowości i przepisami podatkowymi — należy pod kątem widzenia przytoczonych wyjaśnień uznać za *mniej właściwe.*

Zaznaczam w końcu, że przy ustaleniu podstawy wymiaru podatku dochodowego — stosownie do art. 8 ustęp 3 ustawy o państwowym podatku dochodowym o niepotrącalności wydatków na prowadzenie gospodarstwa domowego płatnika — spisane na straty pobory właściciela będą doliczone do wyprowadzonych książkowo zysku albo straty przedsiębiorstwa.

JERZY WITKOWSKI
i
EMANUEL ISERZON

ROZBIEŻNOŚCI MIĘDZY KSIĘGOWANIEM NIEKTÓRYCH ZASZŁOŚCI KSIĘGOWYCH U DOSTAWCY I ODBIORCY

W tej bardzo aktualnej materii Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie wystosowała do Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie pismo (23 września 1937, L. 8023/37/Zł.) następującej treści:

„Według relacji, jakie otrzymała Izba, zachodzą wypadki rozbieżności między sposobem księgowania niektórych zaszłości handlowych przez dostawców a ich odbiorców.

Niejednokrotnie zdarza się — gdy kupiec prowadzący księgi handlowe pokrywa za pośrednictwem zastępcy swego dostawcy należytość za dostarczony mu towar wekslami — że zastępca bez wiedzy kupca z przyczyn zrozumiałych natychmiast sprzedaje te weksle osobie trzeciej, bez obliga z większą lub mniejszą stratą w zależności od siły płatniczej względnie opinii danego kupca, poczem uzyskaną gotówkę przekazuje dostawcy z zaliczeniem poniesionej straty jako bonifikaty lub też dyskonta przyznanego kupcowi.

W takim wypadku kupiec słusznie obciąża swego dostawcę księgując zapłatę wekslami w pełnej wysokości, na jaką opiewają, gdy natomiast dostawca uznaje kupca z tytułu tej samej zapłaty, księgując tylko otrzymaną gotówkę, czyli zapłatę pomniejszoną o stratę na sprzedaży weksla, którą to różnicę określa w księgach jako bonifikatę lub dyskonto przyznane kupcowi.

Podobnie ma się sprawa, gdy dostawca przyznaje personelowi zatrudnionemu u kupca, prowadzącego księgi handlowe, doroczną gratyfikację, tzw. noworoczne. W takich wypadkach dostawca lub jego zastępca albo upoważnia kupca do potrącenia pewnej kwoty z rachunku na rzecz personelu—kwota ta zosta-

je w zasadzie wypłacona personelowi w gotówce, albo też dostawca sam lub jego zastępca wypłaca owo noworoczne do rąk personelowi. W obu zaś wypadkach dostawcy zwykli księgować tego rodzaju gratyfikację jako bonifikaty przyznane kupcowi na jego koncie, gdy natomiast w pierwszym wypadku kupiec całkowicie obciąża dostawcę z tytułu wypłaconej kwoty do rąk personelu, w drugim zaś wypadku nie może przecież uwidocznić owej „gratyfikacji" w swych księgach, skoro jej nie otrzymał, a najczęściej nawet nie wie, czy, komu i w jakiej wysokości została wypłacona.

Taki stan rzeczy powoduje sprzeczności między informacjami udzielanymi władzom skarbowym przez dostawców i kupców. Sprzeczności te powodują z reguły uznanie ksiąg kupca za nieprawidłowe wzgl. nawet nierzetelne.

Dla uniknięcia wszelkich wątpliwości, Izba zasięgała opinii księgowych, którzy oczywiście jednomyślnie stoją na stanowisku, iż opisany sposób księgowania u dostawców kosztów dyskonta i gratyfikacji nie jest zgodny ani z rzeczywistością, ani z zasadami prawidłowej księgowości i uczciwego obrotu, jest zatem nieprawidłowy i nierzetelny.

Wobec tego, że Izba ma zamiar poinformować o tym lokalne władze skarbowe, prosimy urzejmie o wyjaśnienie, czy tego rodzaju wypadki nie zachodzą na terenie Bratniej Izby, względnie czy Bratnia Izba nie występowała w analogicznym wypadku wobec władz skarbowych tamtejszego okręgu".

Treść tego pisma jest obecnie tematem opiniowania w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, która, w celu zajęcia stanowiska, zasięga opinii swoich rzeczoznawców.

Uważamy za swój obowiązek poświęcenie poruszonym wątpliwościom naszych uwag.

Uwagom tym poświęcimy miejsce w następnym numerze.

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

100.

KSIĘGA POMOCNICZA.

Jeżeli kupiec dla uproszczenia swojej księgowości część transakcyj notuje w osobnej księdze, to czyni on zadość wymogom prawa, gdy do księgi głównej wprowadza co miesiąc jako jedną pozycję łączną sumę transakcyj.

Z uzasadnienia: Jak to wynika z motywów zaskarżonej decyzji, księgi handlowe skarżącej uznane zostały za nieprawidłowe z tego powodu, że skarżąca księgowała transakcje kredytowe dopiero po otrzymaniu należności za sprzedany towar.

Skarga kwestionuje powyższe ustalenie i powołując się na twierdzenia odwołania, oraz protokół urzędowego badania ksiąg z dnia 3 sierpnia 1934 zarzuca, iż d l a d r o b n e j s p r z e d a ż y t o w a r ó w n a k r e d y t b y ł a p r o w a d z o n a k s i ę g a p o d r ę c z n a, d o k t ó r e j z a p i s y w a n o c o d z i e ń i l o ś ć i r o d z a j w y d a n e g o n a k r e d y t t o w a r u, o r a z c e n ę s p r z e d a ż n ą i o b r ó t t e n z o s t a ł k a ż d e g o m i e s i ą c a d o l i c z o n y d o o g ó l n e g o o-

brotu.

Z osnowy powołanego protokółu badania ksiąg wynika, iż skarżąca, która z zasady nie sprzedaje na kredyt konsumentom, wyjątkowo odnośnie do dwóch odbiorców, a mianowicie Zarządu Miejskiego i jednej fizycznej osoby czyni wyłom w tej zasadzie.

Dla powyższych dwóch odbiorców założono księgi kontowe, w które wpisywano każdy odbiór mleka.

Z powyższego wynika, że ustalenie motywów orzeczenia o księgowaniu transakcji kredytowych dopiero po otrzymaniu należności za towar niezupełnie jest zgodne z faktycznym stanem rzeczy, gdyż skarżąca księgowała transakcje kredytowe w pomocniczej księdze kontowej.

O ile władza w odpowiedzi na skargę uznaje za obojętny fakt notowania transakcji kredytowych w księgach pomocniczych, to Najwyższy Trybunał Administracyjny powołuje się na motywy swego wyroku z dnia 8 maja 1935 L. Rej. 6076/33, w którym stanął na stanowisku, iż dopuszczalnym jest prowadzenie przez przedsiębiorstwo pomocniczych ksiąg, które stanowią razem z księgami zasadniczymi jedną całość. Jeżeli przeto kupiec dla uproszczenia swojej księgowości część transakcji notuje w osobnej księdze, to czyni on zadość wymogom kodeksu nawet w wypadku, gdy do księgi głównej wprowadzona zostaje w miesiącu jako jedna pozycja łączna suma transakcji.

W takim bowiem wypadku księga pomocnicza jest uzupełnieniem notowań księgi głównej, stanowiąc dla niej podkład, oraz uzasadnienie łącznych zapisów.

Wprawdzie wyrok powyższy wydany został na tle francuskiego kodeksu handlowego i dotyczył transakcji gotówkowych, jednak Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, że w danych warunkach, brak uzasadnionej podstawy, aby zasady ustalonej w cytowanym wyroku nie stosować do rozpoznawanej sprawy.

Postanowienia bowiem niemieckiego kodeksu handlowego nie zawierają w w tym kierunku zakazu *), nie ma zaś powodu traktować w niniejszym wypadku inaczej transakcje kredytowe jak transakcje gotówkowe, którymi zajmował się omawiany wyrok.

Gdy zatem ustalenie motywów zaskarżonej decyzji nie jest zgodne ze stanem akt i gdy władza pozwana, wychodząc z mylnej przesłanki prawnej, nie ustaliła, czy zapisy w księgach pomocniczych odpowiadają postanowieniom kodeksu handlowego oraz zasadom prawidłowej księgowości, przeto Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, iż postępowanie przed tą władzą dotknięte jest istotną wadliwością i dlatego uchylił zaskarżone orzeczenie na zasadzie postanowienia art. 84 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o Najwyższym Trybunale Administracyjnym poz. 806/32 Dz. Ust., zarządzając zwrot opłaty.

---

*) Również obecnie obowiązujący Kodeks Handlowy (1934) takiego zakazu nie zna (uwaga Redakcji).

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

24.

PODATEK OD UPOSAŻEŃ — KOSZTY SŁUŻBOWE — UPOSAŻENIE WYPŁACANE ZA GRANICĄ — UPOSAŻENIE WYPŁACANE W RATACH NIERÓWNYCH.

1. Osoby pobierające zaliczki na koszty służbowe roszczące sobie prawo do zwolnienia tych zaliczek od podatku, powinny na żądanie udowodnić, jaką kwotę tych zaliczek zużyły na koszty połączone z ich czynnościami służbowymi. Jednakże, skoro podatek wymierza się pracodawcy, ten ostatni obowiązany jest udowodnić wysokość faktycznie zużytej kwoty.

2. Dochody z uposażeń, o ile wypłacane są na obszarze obcego państwa, podlegają opodatkowaniu według przepisów Działu I ustawy, jednak według skali art. 43; jednakże, skoro pracodawca sam obrał postępowanie przewidziane w Dziale II ustawy (potrącanie podatku), władza, celem ustalenia, czy wynagrodzenie zostało należyci opodatkowane, jest uprawniona do przyjęcia za miarodajny stan faktyczny przyjęty przez pracodawcę.

3. W wypadkach pobierania wynagrodzenia w wysokości z góry oznaczonej choćby w nierównych i nieperiodycznych ratach — podstawę do ustalenia stopy procentowej podatku stanowi przy wszystkich wypłatach stopa procentowa odpowiadająca rocznemu wynagrodzeniu.

NTA, 26 maj 1937, l. rej. 3022/35.

Z uzasadnienia: Skarżąca firma twierdziła w odwołaniu, że wymiar podatku od dodatków przyznanych delegowanym z Francji do Polski pracownikom jest nieuzasadniony, gdyż dodatki te stanowiły zwrot wydatków poniesionych w interesie Firmy i domagała się z tego powodu uchylenia wymiaru. Instancja odwoławcza zaś odmówiła temu żądaniu, ponieważ uznała, że zużycie tych kwot nie zostało udowodnione. Skarga kasacyjna zarzuca obrazę art. 20 ustawy w związku z § 40 p. 2 *) rozporządzenia wykonawczego z powodu nieuznania wspomnianych dodatków za wolne od podatku koszta służbowe i twierdzi, że udowodnienie zużycia tych dodatków należy nie do pracodawcy, lecz do pracowników samych, których władza skarbowa, mając wątpliwości co do zużycia tych dodatków, winna była wezwać do usunięcia tych wątpliwości i ewentualnie wymierzyć im niepotrącany w swoim czasie przez skarżącą podatek od tych dodatków.

Otóż Najwyższy Trybunał Administracyjny stwierdza, że z zaskarżonego orzeczenia wynika jedynie, że władza uznanie wspomnianych dodatków za niepodlegające podatkowi koszta służbowe uzależniła od warunków, przewidzianych w § 40 p. 2 *) rozporządzenia wykonawczego a do których między innymi należy udowodnienie zużycia tych kosztów. Twierdzenie zaś skarżącego, że udowodnienie zużycia tych kosztów służbowych nie należy do pracodawców, że zatem skarżąca co do przeprowadzenia tego dowodu obowiązaną nie była, nie jest trafne. Skoro bowiem w myśl art. 112 ustawy obowiązek potrącenia podatku ciąży na służbodawcach i skoro w razie nienależytego potrącenia tego podatku władza w myśl art. 113 **) podatek wymierza służbodawcom, to tym samym u d o w o d n i e n i e o k o l i c z n o ś c i p o t r z e b-

---

*) Obecnie § 36.

**) Obecnie art. 93 Ord. Pod.

nych do ustalenia, czy nieuwzględnione przez służbodawców przy potrąceniu podatku kwoty można uważać za niepodlegające podatkowi koszty służbowe; należy do nich jako interesowanych w tej sprawie. Gdy zaś skarżąca — pomijając kwestię czy wspomniane dodatki z istoty swej są w ogóle kosztami służbowymi — wezwana prawidłowo do udowodnienia faktycznego zużycia tych dodatków przez jej pracowników, dowodu tego nie dostarczyła, a okoliczność ta w danej sprawie jest, jak wspomniano, istotną, to Najwyższy Trybunał Administracyjny już z tego powodu nie mógł w opodatkowaniu tych dodatków dopatrzyć się niezgodności z ustawą.

Skarga zarzuca dalej, że władza dopuściła się obrazy art. 3 ustęp ostatni, ustawy, obejmując wymiarem, uskutecznionym na podstawie przepisów Działu II ustawy również uposażenie pracowników Nemorin, Petel i Nectoux, pomimo, że tym pracownikom uposażenia wypłacane były nie w Polsce, lecz we Francji. Otóż, pominąwszy, iż według akt sprawy wydatki za uposażenie wspomnianych pracowników obciążały rachunki przedsiębiorstwa w Polsce, zaznaczyć należy, że skoro skarżąca wcale nie twierdzi, iż wspomniani pracownicy od swych uposażeń uiszczali podatek na podstawie przepisów Działu I ustawy i skoro ona sama podatek od uposażeń tych pracowników, wprawdzie bez dodatków, potrącała w sposób przewidziany w Dziale II ustawy, to władza celem ustalenia, czy wynagrodzenie wspomnianych pracowników zostało poddane należytemu opodatkowaniu, miała prawo przyjąć za miarodajny stan faktyczny, obrany przez firmę przy opodatkowaniu ich uposażeń.

Bezprzedmiotowy jest dalszy zarzut, dotyczący grzywny wymierzonej skarżącej. Grzywna ta bowiem już przed wydaniem zaskarżonego orzeczenia została reskryptem Ministerstwa Skarbu z 7 czerwca 1934 r. Nr D. V. 18338/34 uchylona.

O ile wreszcie skarga dopatruje się w zaskarżonym orzeczeniu niedostatecznego rozprawienia się z podniesionym już w odwołaniu zarzutem, że władza, mimo iż wynagrodzenia pracowników były stałe, przy obliczaniu podatku od miesięcznych wypłat stosowała w odniesieniu do tego samego pracownika w poszczególnych miesiącach rozmaite stopy procentowe, zależnie od wysokości faktycznej wypłaty, to Najwyższy Trybunał Administracyjny zarzut ten uznał za trafny. Skoro bowiem skarżąca przedłożyła w toku postępowania odwoławczego wykazy wynagrodzeń swych pracowników i w odwołaniu zmienność miesięcznych wypłat tłumaczyła pobieranymi przez pracowników zaliczkami względnie niepobieraniem w danym miesiącu wynagrodzenia w należnej wysokości, co znów było powodem większych wypłat w następnym miesiącu i skoro władza zresztą sama, jak to ze znajdującego się w aktach sprawy protokółu z 31 lipca 1934 r. wynika, wysokość przyznanych większej części pracowników wynagrodzeń stwierdziła na podstawie przedłożonych jej dokumentów, to winna ona była nie uwzględniając zarzutu co do rzekomego wadliwego odliczenia podatku, w zaskarżonym orzeczeniu rozprawić się z okolicznościami, przytoczonymi przez skarżącą, które zdaniem jej miały wykazać, iż stosowanie zmiennych stóp procentowych w poszczególnych miesiącach odnośnie do wypłat dotyczących tego samego pracownika było wadliwe. Zaznaczyć przy tym należy, iż jak to już orzekł Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku z 30 września 1935 r. l. rej. 10500/32 (Zbiór wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego z 1935 r. Nr 1100 S) użyte w art. 110 ustawy wyrażenie „obliczone w stosunku rocznym” obejmuje tak wypadki, gdy uposażenie jest płat-

ne w równych co do wysokości i odstępu czasu ratach, jak wypadki, gdy czy to wysokość, czy to terminy rat nie są równe, z czego niewątpliwie wynika, że w wypadkach pobierania wynagrodzenia w wysokości z góry oznaczonej podstawę do ustalenia stopy procentowej stanowi przy wszystkich wypłatach ratalnych stopa procentowa, odpowiadająca rocznemu wynagrodzeniu *).

*) Wyrok ten został podany okólnikiem Ministra Skarbu z d. 29 października 1937, LDV 23649/2/37 wszystkim podwładnym organom do wiadomości i stosowania.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 23 PAŹDZIERNIKA 1937 R. L. D. V. 8593/1/37

w sprawie interpretacji art. 282 Kodeksu Karnego *).

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 28 z 1937 r., poz. 844)

Sprawozdaniem z dnia 17 sierpnia 1937 r. Nr II. 3/1/32/P.E./A/36 zapytuje Izba Skarbowa, czy należy stosować wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 1933 r. za Nr 2 K. 663/33, nieogłoszony w urzędowym zbiorze orzeczeń Sądu Najwyższego, a zamieszczony w kwartalniku p. t. „Ruch Prawniczy Ekonomiczny i Socjologiczny" (rok 1934 tom II str. 475), zawierający następującą wykładnię art. 282 k. k.

„Art. 282 k. k. ma na względzie tylko właściciela mienia zajętego lub zagrożonego zajęciem, natomiast osoba, której powierzono zasekwestrowane mienie, może odpowiadać z tego przepisu jedynie w wypadku, gdy zostało dowiedzione, że dokonała powyższego czynu na zlecenie samego właściciela, lub była przy tym jego wspólnikiem.

W pozostałych wypadkach dozorca może odpowiadać bądź z art. 262 K. K., jeśli mienie przywłaszczył, bądź za niewykonanie prawnego zarządzenia władzy, jeśli nie dostarczył go na licytację".

W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu oznajmia, że wyroku tego stosować nie należy, ponieważ Sąd Najwyższy zmienił zapatrywanie w wyroku tym wyrażone i w późniejszym wyroku z dnia 15 stycznia 1934 r. Nr 2 K. 1218/33 (Zbiór orzeczeń Sądu Najwyższego, Izby Karnej, zeszyt V rok 1934) wywiódł i uzasadnił, że art. 282 K. K. nie ogranicza przestępstwa do samego dłużnika ani do właściciela zajętych przedmiotów, lecz **karze każdego,** kto dopuszcza się czynów w tym przepisie wyszczególnionych, a zmierzających do udaremnienia egzekucji.

Zapatrywanie to Sąd Najwyższy następnie podtrzymał jeszcze raz w wyroku z dnia 11 lipca 1935 r. Nr 2 K. 795/35 (zbiór orzeczeń S. N. Izba Karna r. 1936 zeszyt II), ustalając, że podmiotem przestępstwa z art. 282 K. K. może być **nie tylko dłużnik,** ale i każda osoba, mająca u siebie zajęte lub zagrożone zajęciem mienie, o ile je usuwa, ukrywa, uszkadza, zbywa lub obciąża celem udaremnienia egzekucji. Odpowie-

*) „Kto celem udaremnienia egzekucji usuwa, uszkadza, ukrywa, zbywa lub obciąża mienie zajęte lub zagrożone zajęciem, podlega karze więzienia do lat 2 lub aresztu do lat 2".

dzialność ta dotyczy również osób, którym zobowiązany oddał, po zajęciu, zajęte u niego i pozostawione pod jego dozorem rzeczy, na przechowanie.

Wreszcie w wyroku z dnia 14 listopada 1935 r. Nr 2 K. 1198/35 (Zbiór orzeczeń S. N. Izba Karna, rok 1936 zeszyt IV) orzekł Sąd Najwyższy, że dłużnik, do którego majątku egzekucja jest zwrócona, odpowiada za zużycie lub usunięcie zajętego mienia **jedynie wówczas**, jeżeli bądź sam tych czynów się dopuszcza, bądź podżega do nich inne osoby, albo okazuje pomoc do ich popełnienia.

Wychodząc poza granice zapytania Izby Skarbowej, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że art. 282 K. K. w przeciwieństwie do art. 276 i 278 K. K. nie wymaga, by sprawca działał na szkodę wierzyciela a do istnienia tego przestępstwa wymagane jest tylko, by sprawca działał w zamiarze udaremnienia egzekucji, kwestia zaś, jakimi kierował się pobudkami, jest dla tego przestępstwa obojętna, jak również i okoliczność, czyją własnością jest mienie (wyrok S. N. z dnia 17 czerwca 1935 r. Nr 1. K. 398/35, zbiór orzeczeń r. 1936 zeszyt II).

Przepis art. 282 należy do t. zw. przestępstw „celowych"; udaremnienie egzekucji musi być celem przedsięwziętego działania. Działanie z art. 282 musi być podjęte umyślnie, w bezpośrednim zamiarze udaremnienia egzekucji. Zamiar ewentualny udaremnienia egzekucji nie wystarcza dla bytu przestępstwa z art. 282 K. K. (wyrok S. N. z dnia 26 sierpnia 1935 r. Nr 1 K. 520/35. Zbiór orzeczeń Izby Karnej r. 1936 zeszyt II). Z tego względu do istoty przedmiotowego przestępstwa nie należy bynajmniej, aby udaremnienie egzekucji istotnie nastąpiło. Wystarcza, jeśli działanie podjęto **celem** udaremnienia egzekucji. Wyrok S. N. z dnia 15 stycznia 1934 r. Nr 2. K. 1218/33, Zbiór orzzeczeń S. N. r. 1934 zeszyt V).

W końcu Ministerstwo Skarbu podkreśla, że pod przepis art. 282 K. K. podpada nie tylko usunięcie. zbycie. uszkodzenie, ukrycie lub obciążenie mienia zajętego lub zagrożonego zajęciem, ale już samo dopuszczenie do tego przez osobę odpowiedzialną, np. przez dłużnika lub dozorcę takiego mienia, **o ile** nastąpiło w celu udaremnienia egzekucji. W tych warunkach dozorca zajętych ruchomości odpowiadać będzie za przestępstwo z art. 282 K. K. już wtedy, gdy nie zawiadomił na czas Urzędu Skarbowego o przeniesieniu ich na inne miejsce, o czym wiedział, skutkiem czego egzekucja ich nie odbyła się w wyznaczonym na to terminie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1936 Nr 1. K. 1161/35, Zbiór orzeczeń S. N. Izby Karnej r. 1937 zeszyt I).

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 1937 R. L. D. V. 10105/1/37

w sprawie przejmowania gruntów za zaległości.

(Dz. Urz. Min. Sk. Nr 29 z 1937 r., poz. 863).

Nawiązując do okólnika z dnia 17 lipca 1934 r. L.D.V. 26295/1/34 w sprawie niewdrażania egzekucji do majątku nieruchomego w razie wszczęcia postępowania celem przejęcia gruntów, Ministerstwo Skarbu, zważywszy. że z reguły akcja przejęcia gruntów następuje po bezskutecznej egzekucji z majątku ruchomego dłużnika lub gdy zachodzi prawdopodobieństwo. że egzekucja taka pozostanie bez skutku—poleca, z chwi-
wydania decyzji wojewody o wszczęciu postępowania celem przejęcia gruntów na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r, (Dz. U. R. P. z 1936 r., nr 77, poz. 544). zawieszać również egzekucję z ruchomości, prowadzoną celem ściągnięcia zaległości, za które mają być przejęte grunty, gdyż eg-

zekucja taka, dając z reguły znikome rezultaty, powoduje stałe zmiany w wykazie zaległości, dołączonym do wniosku o przejęcie gruntów.

Zarazem, wobec zmian w stanie zaległości objętych wnioskiem o przejęcie gruntów, jakie zachodzą nieraz w praktyce (np. uiszczenie częśc zaległości w czasie między wysłaniem wniosku a decyzją o przejęciu, zmniejszenie się w tym czasie zaległości wskutek załatwienia odwołania itp.), Ministerstwo Skarbu — celem zapobieże przejmowaniu gruntów za zaległości w wysokości niezgodnej ze stanem faktycznym — poleca o każdej zmianie zaszłej w stanie zaległości po przesłaniu wniosku o przejęcie gruntów zawiadamiać wojewodę aż do chwili wydania przez wojewodę decyzji o przejęciu gruntów na własność Państwa (art. 17 powołanego rozporządzenia). W związku z tym należy zwrócić uwagę, aby odwołanie wniesione przeciwko wymiarom podatków, za zaległości których ma nastąpić przejęcie gruntów, jak również inne podania, mogące mieć wpływ na wysokość tych zaległości (np. prośby o przyznanie ulg z tytułu klęsk żywiołowych itp.), były rozpatrywane o ile możności przed wystąpieniem z wnioskiem o przejęcie gruntów, w każdym zaś razie najpóźniej przed wydaniem przez wojewodę decyzji o przejęciu gruntów.

W końcu, wobec stwierdzenia przypadków, że niektóre z izb skarbowych już po wystąpieniu z wnioskiem o przejęcie gruntów zawieszają postępowanie, zmierzające do przejęcia gruntów, udzielając zobowiązanym ulg w spłacie zaległości objętych wnioskiem o przejęcie gruntów, przy czym rozmiary tych ulg są niejednolite a niejednokrotnie nawet znaczne, Ministerstwo Skarbu zauważa, że zasadniczo postępowanie takie nie jest wskazane, gdyż z jednej strony wpływa hamująco na postępowanie, zmierzające do przejęcia gruntów, z drugiej zaś nie zawsze daje gwarancję, że zobowiązany, u którego egzekucja nie dawała wyników, uiści te zaległości podatkowe dobrowolnie przy rozłożeniu ich na raty.

Z tych też względów w opisanych przypadkach należy zachować jak najdalej posuniętą ostrożność i zawieszać akcję przejęcia gruntów zasadniczo tylko w tych przypadkach,

a) gdy zobowiązany pokryje gotówką przed tym co najmniej 50% zaległości objętych wnioskiem o przejęcie gruntów a resztę zaległości zobowiąże się spłacić w czasie stosunkowo krótkim (do 6 miesięcy), dając zarazem odpowiednią, łatwo dającą się zrealizować, gwarancję (np. gwarancję bankową, papiery wartościowe itp.) na pokrycie zaległości w przypadku, gdy zobowiązania nie dotrzyma, a nadto,

b) gdy nie posiada zaległości z tytułu podatków nie objętych wnioskiem o przejęcie gruntów.

O ile do akcji zmierzającej do przejęcia gruntów przyłączyli się również inni wierzyciele, należy poza tym żądać od dłużnika przedłożenia oświadczeń tych wierzycieli, że zgadzają się na zawieszenie akcji przejęcia gruntów w odniesieniu do ich należności.

Podsekretarz Stanu:
(—) Kajetan Morawski

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 30 PAŹDZIERNIKA 1937 R. L. D. V. 39284/4/37

w sprawie ustalania wysokości zaliczek kwartalnych dla przedsiębiorstw nowopowstałych, nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 29 z 1937 r., poz. 865)

W związku z wątpliwościami nasuwającymi się przy stosowaniu przepisu art. 36 ust. (4) ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r.

Nr 46, poz. 339) w sprawie ustalania wysokości zaliczek kwartalnych dla przedsiębiorstw nowopowstałych nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że zaliczki te winny być ustalane w całkowitej wysokości podatku, przypadającego od ustalonych przez władzę skarbową wysokości obrotów, osiągniętych przez przedsiębiorstwo w pierwszych trzech miesiącach po jego uruchomieniu.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 30 PAŹDZIERNIKA 1937 R. L. D. V. 10900/37

w sprawie przesunięcia terminów składania sprawozdań.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 29 z 1937 r., poz. 866)

W związku z przepisem § 91 rozp. wyk. do Ordynacji Podatkowej, wprowadzającym nowe terminy ukończenia akcji wymiarowej podatku przemysłowego od obrotu. Ministerstwo Skarbu przesuwa terminy sprawozdań o wynikach wymiaru podatku przemysłowego od obrotu za rok 1936:

a) według wzoru 193 (prowizorycznych): dla urzędów skarbowych do dnia 15 stycznia 1938 r. (wg. stanu na dzień 31 grudnia 1937 r.) dla izb skarbowych—do dnia 15 lutego 1938 r.

b) według wzoru 194 (ostatecznych): dla urzędów skarbowych do dnia 15 kwietnia 1938 r. (wg. stanu na dzień 31 marca 1938 r.), dla izb skarbowych — do dnia 15 maja 1938 r.

Zarazem przesuwa się terminy sprawozdań (wg. wzoru Nr 198) o wymiarze i poborze różnicy podatku dochodowego od uposażeń dla urzędów skarbowych do dnia 15 stycznia 1938 r. (wg. stanu na dzień 31 grudnia 1937 r.), a dla izb skarbowych—do dnia 15 lutego 1938 r.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr J. Lubowicki

KALENDARZ PODATKOWY

W grudniu 1937 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 grudnia 1937 r.—podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 30 listopada 1937 r.

Do 7 grudnia 1937 r.—podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w listopadzie 1937 r.

Do 20 grudnia 1937 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni grudnia 1937 r.

Do 25 grudnia 1937 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu listopadzie 1937 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsię-

biorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 31 grudnia 1937 r.—świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne na r. 1938.

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w grudniu 1937 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w grudniu 1937 r.

VARIA

Świadczenia na pomoc zimową

a) ŚWIADCZENIA OD LOKALI

od 2 izb	po zł.	0,50	miesięcznie od izby w ciągu 5 m-cy
„ 3 „	„ „	1,—	„ „ „ „ „ „
„ 4 „	„ „	2,50	„ „ „ „ „ „
„ 5 „	„ „	5,—	„ „ „ „ „ „
„ 6 i więcej		7,—	„ „ „ „ „ „

Wojewódzkie Komitety są upoważnione do obniżenia powyższych norm dla poszczególnych miejscowości w granicach do 50 proc.

Lokalne Komitety są upoważnione do stosowania indywidualnych zniżek w granicach 50 proc. norm ustalonych przez Wojewodzki Komitet dla danej miejscowości.

Osoby, opłacające świadczenia z tytułu posiadanego świadectwa przemysłowego lub osiągniętego obrotu, względnie dochodu, są zwolnione od świadczeń z tytułu posiadanego lokalu.

Oprócz lokalów, zajmowanych przez opłacających świadczenia od świadectwa przemysłowego, obrotu lub dochodu, zwolnione są od świadczeń lokalowych lokale służbowe. zawodowe, handlowe, przemysłowe i rzemieślnicze.

b) ŚWIADCZENIA OD HANDLU

Przedsiębiorstwa handlowe ponoszą opłaty odpowiednie do kategorii wykupionego świadectwa przemysłowego, w-g następujących norm:

kat. I		— 1000—2000 zł.	
„ II	— w Warszawie i Łodzi	— 150— 250 zł.	w in. miejsc. 100—150
„ IIb	— „ „ „ „	— 50	„ „ „ 35
„ III	— „ „ „ „	— 40	„ „ „ 25
„ IV	— „ „ „ „	— 8	„ „ „ 5

c) ŚWIADCZFNIA OD PRZEMYSŁU I RZEMIOSŁA

Przedsiębiorstwa przemysłowe opłacają świadczenia od obrotu w wysokości 1 do 3 pro mille obrotu za 1936 r.

Rzemieślnicy opłacają świadczenia w wysokości 1 do 1 i pół pro mille od obrotu za 1936 r.

d) ŚWIADCZENIA OD DOCHODU

1) Osoby pozostające w stosunku służbowym lub najmu pracy opodatkowują się według skali, ustalonej w porozumieniu z Centralną Komisją Porozumiewawczą Związków Pracowniczych (pod tym warunkiem są zwolnione od świadczeń lokalowych) i opłacają składki miesięczne za pośrednictwem swych pracodawców.

Skala świadczeń z tego tytułu od miesięcznego dochodu netto wynosi w ciągu 5 miesięcy:

do 160 zł.		— 0,20 zł.	miesięcz.
od 160 zł. do	300,—	— 0,4%	„
„ 301 „ „	600,—	— 0,5%	„
„ 601 „ „	800,—	— 1%	„
„ 801 „ „	1200,—	— 1,5%	„
„ 1201 „ „	2500,—	— 2%	„
„ 2501 „	wzwyż	— 4%	„

Emeryci opodatkowujący od się dochodu opłacają świadczenia za pośrednictwem właściwej Izby Skarbowej, względnie zakładu, banku, instytucji publicznej lub przedsiębiorstwa, wypłacających emerytury.

2) Osoby, opłacające osobisty podatek dochodowy z jakiegokolwiek tytułu z wyjątkiem wymienionego w p-cie 1-ym, względnie od dochodu z przedsiębiorstw i gospodarstw rolnych, ponoszą świadczenia według następującej skali:

od 160,—	do 300,—	— 0,5%	miesięcznego dochodu netto,	
„ 301,—	„ 400,—	— 3/4%	„	„ „
„ 401,—	„ 600,—	— 1%	„	„ „
„ 601,—	„ 1000,—	— 2%	„	„ „
„ 1001,—	„ 2000,—	— 2,5%	„	„ „
„ 2001,—	„ 3000,—	— 4%	„	„ „
„ 3001,—	„ 5000,—	— 5%	„	„ „
„ 5001,—	wzwyż	— 6%	„	„ „

Świadczenia te płatne są jednorazowo lub w ciągu 5 miesięcy na podstawie złożonej deklaracji.

PORADNIA

I. L. S.

Mogą Panowie już w bieżącym roku uznać księgowo pracownika za przyznaną mu w bieżącym roku odprawę płatną w roku przyszłym. Weksli złożonych z tego tytułu do rąk osób trzecich na zabezpieczenie tej należności można narazie nie księgować, gdyż złożenie wspomnianych weksli do depozytu nie stanowi wydarzenia gospodarczego, a ma charakter jedynie pewnej formy zabezpieczenia należności. Z chwilą wydania przez depozytariusza pracownikowi weksli należy tego pracownika obciążyć za wydane weksle i uznać Rachunek Akceptów. Podatek od uposażeń jest płatny w miarę rzeczywistego wypłacania pracownikowi należności (ob. wyrok NTA z dn. 30 listopada 1933 r. l. rej. 6911/32, OBP nr 40 br. str. 612). Jeśli Panowie wypłacają pracownikowi tytułem odprawy 3600 zł. w ciągu 1938 r., należy się podatek od uposażeń tylko od tej kwoty. Nie rozumiemy, w jaki sposób powstała u Panów wątpliwość, czy nie należy zapłacić podatku od uposażeń od kwoty podwójnej — 7200 zł. Nie rozumiemy być może opisanego w liście stanu faktycznego.

L. K.

Kupiec jednoosobowy nie ma obowiązku wprowadzania do ksiąg handlowych dla danego przedsiębiorstwa albo kilku przedsiębiorstw swego **majątku, niewprowadzonego do przedsiębiorstwa** lub przedsiębiorstw. W księgach handlowych winien być uwzględniony jedynie ten majątek, który został przez kupca jednoosobowego wydzielony na cele handlowe.

Kapitał zakładowy kupca jednoosobowego może być każdej chwili, bez zachowania specjalnych formalności, dowolnie **zwiększany** lub **zmniejszany.** Wierzyciele kupca jednoosobowego nie są zainteresowani w wysokości kapitału zakładowego przedsiębiorstwa, ponieważ kupiec jednoosobowy odpowiada wobec wierzycieli całym swoim majątkiem.

Nieruchomość kupca jednoosobowego nieużywana w przedsiębiorstwie nie powinna być wprowadzona do ksiąg handlowych.

S. Cz., Łódź, nr. 11, stały Prenumerator.

Ornamentacja okna wystawowego i zainstalowanie nowej reklamy świetlnej stanowią ulepszenie źródła dochodu, o ile poprzednia ornamentacja i oświetlestały na poziomie niższym pod względem reklamowym. Wydatki na ulepszenienie źródła dochodu nie są potrącalne. Natomiast wydatek ten jako inwestycyjny podlega amortyzacji.

Urządzenia reklamowe (instalacje neonowe i inne reklamy świetlne) mogą być **jednorazowo spisane na straty** (amortyzowane według stopy 100%), ponieważ okres ich zużycia nie przekracza lat pięciu. Urządzenia reklamowe (instalacje neonowe i inne reklamy świetlne) zostały wymienione w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 10 kwietnia 1937 r. L.D.V. 20380/2/37 — jako zużywające się w ciągu lat pięciu.

Nie wiemy, o jakie „upiększenie" okna chodzi. Jeśli i ta inwestycja zużywa się w okresie czasu nieprzekraczającym lat pięciu, podlega ona również jednorazowej (100%) amortyzacji.

2. W myśl art. 58 Kodeksu Handlowego: „§ 1. W inwentarzach i bilansach należy **wartość poszczególnych przedmiotów majątkowych oznaczać podług ich wartości rzeczywistej.** § 2. Wierzytelności wątpliwe należy przyjąć według ich wartości prawdopodobnej a **wierzytelności nieściągalne należy odpisać na straty". Dokumentem usprawiedliwiającym spisanie wierzytelności** w całości lub częściowo na straty może być każdy dokument tę stratę stwierdzający, jak to umowa regulacyjna, informacja o zdolności kredytowej, protokół stwierdzający bezskuteczność egzekucji itp. W braku dokumentów wolno spisywać na straty bez udokumentowania. Dowodem usprawiedliwiającym w tym wypadku spisanie może być zeznanie świadka. W tej kwestii umieściliśmy informacje szczegółowe w nrze 2 OBP za rb., str. 21.

Prenumerator J. M.

1. **Spisywanie remanentu towarów raz na dwa lata w księgowości prawidłowej jest niedopuszczalne** wobec wyraźnego nakazu art. 57 Kodeksu Handlowego. Przepis ten wymaga, by kupiec sporządzał inwentarz co rok. Istnieje wprawdzie opinia Związku Izb Przemysłowo-Handlowych wypowiadająca się za zezwoleniem detalicznym składom aptecznym prowadzącym prawidłowe księgi handlowe na sporządzanie remanentu towarów raz na dwa lata. Jednakże, jak Panu wiadomo, opinia ta uznaje, że obecne brzmienie art. 57 Kodeksu Handlowego uniemożliwia realizację tego dezyderatu (OBP, br. nr. 28). Stan prawny jest dotąd bez zmiany.

2. Towary, które zostały nabyte bardzo dawno, tak iż brak dowodow ceny ich nabycia, należy przy założeniu księgowości księgować według ich wartości rynkowej.

Buchalter spółki z o. o.

W myśl § 18 pkt 3 rozporządzenia wykonawczego do podatku przemysłowego, **odsetki za dyskonto weksli pobrane przez sprzedawcę od nabywcy** towarów za weksel wydany za towar **nie podlegają wyłączeniu z przychodu brutto za towar** (tj. z podstawy opodatkowania).

Marek.

Poniżej podajemy źródła przepisów dotyczących ulg dla nowowznoszonych budowli: ustawa z dnia 24 marca 1933 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (DURP 1933 poz. 173): rozporządzenie

wykonawcze do tej ustawy z dn. 7 czerwca 1934 r. (DURP 1934 poz. 494); okólniki Ministerstwa Skarbu — z 16 stycznia 1936 r. L. D. V. 35717/3/35, z 6 listopada 1936 L.D.V. 32554/3/36, z 20 czerwca 1936 L.D.V. 31954/3/36.

Kraków.

1. **Raporty kasowe** są swego rodzaju księgowaniem i dlatego, zdaniem naszym, **nie mogą stanowić podkładu buchalteryjnego** (udokumentowania wpisów).

2. Obrany przez Pana sposób księgowania kupna mąki na kredyt (na kwity) trudno uznać za szczęśliwy. Należy księgować normalnie: przy wydawaniu kwitów obciążać rachunek towarów i uznawać rachunek dostawców, a przy spłacie pokwitowania uznawać rachunek kasy i obciążać rachunek dostawcy. Kwity, o których Pan wspomina, będą stanowiły dowody uzasadniające wpis.

Prenumerator Z. W.

Według art. 30 Kodeksu Zobowiązań **oświadczenie woli, które ma być złożona drugiej osobie,** jest dokonane z chwilą, gdy oświadczenie to doszło do niej w taki sposób, iż mogła o nim powziąć wiadomość. Skoro więc listonosz przyniósł list 28 października, a wobec nieobecności w domu adresata zostawił służącej zawiadomienie o nadejściu listu, należy uznać, że list nadszedł 28 października.

2. Stosunek służbowy rozpoczął się dnia 1 maja 1937 a skończy się 31 stycznia 1938, tj. trwać będzie przez 9 miesięcy. § 22 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej w przedmiocie wykonania ustawy o urlopach głosi, że, jeżeli umowa o pracę z pracownikiem, który uzyskał już prawo do urlopu, zostaje rozwiązana przez pracodawcę przed udzieleniem urlopu, pracownikowi należy się wynagrodzenie za okres urlopu. Po 9 miesiącach pracy należy się Panu tylko dwutygodniowy urlop.

3. **Kumulacja urlopu z okresem wypowiedzenia nie jest dozwolona.** Pracownik nie może być zmuszony do wykorzystania urlopu w okresie wypowiedzenia, nawet jeśli czas urlopu został wyznaczony przed wypowiedzeniem pracy. Takie jest stanowisko Sądu Najwyższego, które znalazło wyraz w całym szeregu ogłoszonych w urzędowym Zbiorze Orzeczeń wyroków.

B. L.

W sprawie wliczania wynagrodzenia za godziny nadliczbowe do podstawy obliczenia składek ubezpieczeniowych pisaliśmy w OBP nr 41/42 str. 621.

T. Wilno.

Czy przedstawiciel firmy gdańskiej, nieutrzymujący składu konsygnacyjnego, ale inkasujący dla tej firmy, płaci podatek przemysłowy od prowizji, czy też od pełnego obrotu?

W myśl wyraźnego przepisu pkt 5 ust. 1 art. 5 ustawy o podatku przemysłowym, podstawą do opodatkowania w odniesieniu do przedsiębiorstw komisowych i pośrednictwa handlowego jest suma prowizji.

Tenże art. 5 ustawy wprowadza wyjątek dla przedsiębiorstw komisowych: „przedsiębiorstwa komisowe działające na rachunek osób nieopłacających podatku przemysłowego w myśl niniejszej ustawy, opłacają podatek od pełnego obrotu towarowego w zależności od charakteru sprzedaży".

Pod rządem art. 5 ustawy o podatku przemysłowym w dawnym brzmieniu panował pogląd — który znalazł wyraz w § 16 dawniej obowiązującego rozporządzenia wykonawczego z dn. 8 sierpnia 1925 r.—że inkasowanie należności

przez pośrednika handlowego stanowi przeszkodę do przyjęcia za podstawę opodatkowania tylko prowizji: rozporządzenie wykonawcze stanowiło, że pośrednicy handlowi, działający na rzecz firm zagranicznych i inkasujący należność na rzecz tych firm, płacą podatek od pełnego obrotu. Obecnie obowiązujący przepis art. 5 stanowi wyraźnie, że **„inkasowanie należności za towar przez przedsiębiorstwa względnie zajęcia przemysłowe pośrednictwa handlowego, nie stanowi przeszkody do ustalenia podatku od obrotu w myśl art. 5 pkt 5 ustawy" tj. od prowizji.**

W całym szeregu wyroków (ob. OPA poz. 72 i 215 1932—1933) NTA uznał, że pośrednicy handlowi działający na rzecz zagranicznych firm płacą podatek obrotowy od prowizji a nie od pełnego obrotu. Ze względu na to, że w obecnym stanie rzeczy inkasowanie należności na rzecz firm zagranicznych nie jest przeszkodą do uznania pośrednictwa należy dojść do wniosku, że **przedstawiciele firm zagranicznych (lub gdańskich) płacą podatek od prowizji nawet w tym wypadku, jeżeli zajmują się inkasowaniem należności na rzecz swoich mocodawców.**

Skorowidz rzeczowy

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo". Ok—dział „Okólniki". P—dział „Poradnia".
**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15